

ادامه از صفحه اول

بازی برجامی در زمین دلواپسان

باید مردم درک کنند که برخورداری روابط متوازن و مبتنی بر اعتماد و احترام متقابل با کشورها و قدرت‌های جهان مغایرتی با اعتمادسازی و حل مشکلات دیرینه با کشورها ندارد. می‌توان بر اصول و ارزش‌های خود پایبند بود و با زبان منطق از آن دفاع کرد و از روابط خوبی با کشورها و نهادهای منطقه‌ای و بین‌المللی برخوردار بود. ایران درحال‌حاضر از جذاب‌ترین مناطق برای سرمایه‌گذاران در شرایط رکود حاکم بر جهان است، ضمن اینکه تحکیم پیوندها با کشورهای مطرح جهان خوده‌به‌خود امنیت را در سطح بین‌المللی برای کشور در پی خواهد داشت. مشکل عمده در این مسیر اقدامات غیرمنطقی، احساسی و القای سیاست خارجی چالشی با جهان است که موجب تردید سرمایه‌گذاری خارجی در کشور می‌شود. از این منظر ادامه جریان دل‌واپسی در داخل و استمرار وضعیت بی‌ثبات منطقه برخلاف مصالح و منافع ملی و مانعی بزرگ برای قراردادن چرخ‌های صنعت در ریل‌های توسعه کشور و ریختن آب در آسیاب رقای منطقه‌ای است. آنها به‌شدت نگران ورود قدرتمند ایران به فضای بین‌المللی و استفاده از ظرفیت‌های جهان هستند. اقتصاد متکی به نفت و صنایع نفت و گاز ما نیازمند سرمایه‌گذاری کلان و بهره‌گیری از فناوری‌های منطقه‌ای است. در شرایطی که اوضاع منطقه از کنترل خارج شده و به سوی گسترش ناامنی و تشدید فشار به ایران در حرکت است کم‌توجهی به اجرایی‌شدن بی‌کمرکاست برجام سبب خواهد شد، سرمایه‌گذاران میل و رغبتی برای حضور در ایران نداشته باشند. ایران می‌تواند لنگرها باثبات تأمین امنیت منطقه باشد و در شرایطی که اوضاع منطقه همه‌گروهای جهان، ازجمله آمریکا، برای مقابله با ترورسم سازمان‌یافته و گروه‌های تکفیری اقدام کند، اقدامی که ایران را به‌عنوان پرچمدار صلح و ثبات در جهان و منطقه و البته نماینده جلوه و چهره رحمانی از اسلام معرفی خواهد کرد. می‌لیماسی کارآمدترین ابزار برای برون‌رفت از بحران‌هاست. استفاده از این ابزار که وزارت امورخارجه در خط مقدم آن قرار دارد، نیازمند استفاده از نیروهایی در بخش‌های مدیریت سیاست خارجی است که به رویکرد دولت جدید ایمان داشته باشند، نه اینکه براساس دستورالعمل‌هایی مدیریتی آن را پیگیری کنند.

بدیده کتاب‌سازی در ایران

ایمن امر نشان می‌دهد که زنان سرزمین ما، در حوزه فرهنگ جبران مافات کرده و با حضور مشتاقانه در جایگاه مهمی مانند رویداد بزرگ نمایشگاه کتاب، هم‌تراز با مردان هستند. به‌جز بازدیدکنندگان، بسیاری از غرقه‌ها نیز توسط بانوان اداره می‌شود. البته غیر از توجه به بدیده نمایشگاه، یک واقعیت مهم دیگر، فعالیت زنان در عرصه نویسندگی و تالیف است. اگر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آماری از نویسندگان خانم را که آثارشان منتشر می‌شود، ارائه کند، مشخص می‌شود که زنان در چه سطح وسیعی، قلم به دست گرفته و می‌نویسند. زنان جوان شاعر، پژوهشگران خانم و به‌ویژه خانم‌هایی که داستان می‌نویسند و افکار و اندیشه‌های خود را برای انتقال به دیگران روی کاغذ می‌آورند، درصد درخورتوجهی از فریق‌تکتان و هنرمندان کشورمان را تشکیل می‌دهند. بدیهی است اگر میزان زنان اهل مطالعه و پژوهش و ترجمه و قلم‌افزایش یابد، فرزندان امروز و آینده ایران اسلامی، با کتاب و مطالعه، مانوس‌تر خواهند بود و باعث رشد فرهنگی و سطح سواد جامعه خواهند شد.

تأکید مصدق بر حقیقت در مصاف و اقعیت

آنجا که ملکی گفته بود: «آقای دکتر مصدق شما به‌سوی جهنم می‌روید. اما ما تا جهنم به‌دنبال شما هستیم». گو اینکه ملکی نیز به‌خطر این‌که دیرینه خود به حقیقت و حقیقت را واقعیت مسلط نظیر دکتر مصدق با رفتن به درون جهنم پس از کودتای آمریکایی، انگلیسی و درباری سر از زندان فلک‌الافلاک درآورد و بار دیگر با تلاش برای رساندن صدای حقیقت در فضای تاریک واقعیت نفس‌گیر پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، کارش به زندان استبداد محمدرضاشاه کشید. نکته‌ای از هزاران سند مربوط به موضع‌گیری امپراتوری انگلیس در برابر دولت دکتر مصدق و خلعید از شرکت غاصب انگلیسی نفت ایران گزارش مجرمانه امانوئل شین و لول، وزیر دفاع حکومت کارگری انگلیس، به نخست‌وزیر است به تاریخ تیرماه ۱۳۳۰ (جولای ۱۹۵۱) در این عبارت: «ما به ایران اجازه داده‌ شد

که در این مبارزه بی‌پرویز، شمشیر و دیگر کشورهای خاورمیانه هم به پیروی از آن تشویق خواهند شد، اقدام بعدی ممکن است ملی‌کردن کانال سوئز باشد» که ملی شد! برنامه دولت دکتر مصدق در دو ماده خلاصه می‌شد که گوهر حقیقت طلایی او در مبارزه با واقعیت استعمار بیگانه و استبداد سلطنت است: اول: استیفای حقوق مردم ایران از منابع و ذخایر غارت‌شده مملکت به وسیله بیگانگان و دوم: اصلاح قانون انتخابات. (مفهوم «استیفای حقوق مردم ایران» و ضرورت واژه «مبارزه» در گزارش وزیر دفاع انگلیس، مطلبی دیگر می‌طلبد).

نیاز به افزایش سهم دانایی در تولید ارزش فرشاد مؤمنی، اقتصاددان

رشد اقتصادی هشت‌درصدی برسد و برای تحقق این هدف پیش‌بینی شده بود سالانه ۱۶.۵ میلیارد دلار تخصیص پیدا کند. ۱۰ سال بعد در سال ۹۴ وقتی سیاست‌های کلی برنامه ششم انتشار پیدا کرد نیز همین رشد اقتصادی هشت‌درصدی مطالبه شده بود. نکته این است که مدیر سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در آن هنگام گفت برای تحقق این میزان رشد حداقل سالانه ۲۰۰ میلیارد دلار اعتبار مورد نیاز است. در این تحول به‌روشنی آمیزه ناکارآمدی و فساد قابل‌ملاحظه است. این مسئله همان‌قدر که توان مقاومت اقتصاد را به چالش کشیده، در دیگر حوزه‌ها نیز دانایی‌محوری را به یک شوخی تبدیل کرده است. در این دوران رویه‌های ظاهرسازانه و تبلیغاتی در اراضیل نیز علقه دارند طفره بروند اگر به تحلیل پیراژند مشخص می‌شود نقص و ایراد در کدام سیاست آنها باعث مشکلات بوده و به عبارتی خودزنی محسوب می‌شود.در ایران بیشترین سطح سرمایه‌گذاری روی انسان‌ها انجام شده اما وقتی زور اجتماعی علم از زور رانت‌جویی و دلالی کمتر است می‌بینیم سهم بی‌کاران دانش آموخته دانشگاه‌ها رو به افزایش است. دلیل پس‌اندازی در بازار اندیشه ساختار نهادهی آن است که به تولید پشت کرده و فساد و فعالیت‌های نامولد را تشویق می‌کند. اگر در چارچوب اقتصاد مقاومتی، اقتصاد مبتنی‌بر دانایی می‌خواهیم، از آنجا که توان بازتولید بخش‌های مولد به طور خارق‌العاده‌ای از بخش‌های غیرمولد بیشتر است، راه نجات ما بازگشت به ساختار مشوق تولید است.

نگاه مرتفی به بخش کشاورزی جایگزین نگاه دلسوزانه شود

سیدحسین کاظمی، رئیس مؤسسه پژوهشی برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

به اعتقاد من دستورالعملی سخنانی خود اقتصادی درمقاومتی را تشریح کرد؛ اقتصادی که یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آن، غفلت از تولید است. درحالی‌که خمیرمایه آنچه می‌تواند اقتصاد را تاب‌آوری کند را باید در بنیان‌ها و ساختارهای تولید کشور جست‌وجو کرد. بخش کشاورزی به دلیل نقشی که در اقتصاد دارد، به‌طور طبیعی باید از زاویه مقاومتی مورد بررسی قرار گیرد. در حقیقت اقتصاد مقاومتی، با ثبات اقتصادی و اجتماعی، امنیت ایجاد می‌کند. برای این کار در همه حوزه‌ها نیازمند تحقق مؤلفه‌هایی است و در بخش امنیت غذایی، به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های تعیین‌کننده، بخش کشاورزی مورد توجه قرار می‌گیرد. به عبارتی کشاورزی در تحقق اقتصاد مقاومتی نقش بی‌بدیلی دارد. منتقدان با اشاره به مشکلاتی نظیر بی‌آبی و خالی‌شدن روستاها از سکنه، می‌گویند عمر کشاورزی ایران به‌سر آمده درحالی‌که کمبود آب، مخصن امروز نیست و در تاریخ ایران وجود داشته است. من معتقدم ما بحران آب نداریم بلکه بحران مدیریت آب داریم. مسئله دیگر همان سهم دانایی در تولید است. در سال گذشته تولیدکننده نمونه کشور توانسته ۱۲.۸ درصد در هکتار برداشت کند. در حالی‌که متوسط برداشت در ایران ۲.۲ تن است. در دیگر حوزه‌های کشاورزی نیز این اختلاف‌ها وجود دارد و نشان‌دهنده نبود دانش در تولید است. علاوه‌بر افزایش دهم، در بحث پرورش ماهی در قفس، با سرمایه‌گذاری در بخش پرورش ماهی در قفس، از ظرفیت‌های بسیار غنی در دریای خزر و آب‌های جنوب بهره‌برداری کنیم.

طبق آمار گمرک در سال ۹۱، حدود ۱۴ میلیارد دلار محصولات کشاورزی وارد و کمتر از شش میلیارد دلار صادر شده و این میزان در سال‌های ۹۲ و ۹۳ نیز تقریباً به همین شکل بوده است اما براساس آخرین آمارهای گمرک در سال ۹۴، تراز تجاری محصولات کشاورزی به ۳.۴ میلیارد دلار کاهش یافته که به دلیل توجه خاص بخش کشاورزی به اقتصاد مقاومتی بوده است. تاکنون نگاه به بخش کشاورزی نگاه دلسوزانه و حمایتی بوده است نه نگاه مرتفی. برای بهبود وضعیت این بخش باید کاستی‌ها را برطرف کنیم؛ ما به افزایش سرمایه‌گذاری در این بخش و همچنین بازآرایی و تأمین مالی با استفاده از ابزارهای مختلف نیازمند هستیم.

اقتصاد

معاون اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس از لزوم اجماع حاکمیت بر قطع وابستگی به درآمدهای نفتی می‌گوید

مسابقه نفتی سیاست‌مداران برای محبوبیت

شرق: فرش اقتصاد ایران در حداقل ۳۷ سال گذشته نشان می‌دهد (۵۲ تا ۹۰) هنوز نتوانسته‌ایم «کل»ی بر تار و پود این فرش نبشاند. آن‌گونه که یکی از اقتصاددانان حاضر در همایش «اقتصاد مقاومتی: الزام‌ها و چالش‌ها» در دانشگاه علامه طباطبایی می‌گوید، هنوز هم بین بخش‌های اقتصاد ایران همان ناپیوستگی‌هایی وجود دارد که در سال ۵۲ وجود داشت و فقط بخش‌های نامولد اقتصاد کشور نتوانسته‌اند پیوندی بین اجزای خود ایجاد کنند. در ادامه نشست‌های اقتصاد مقاومتی در دانشگاه علامه طباطبایی، استادان دانشکده اقتصاد این دانشگاه به بیان دیدگاه‌های خود از مناظر مختلف پرداختند. در ادامه بخشی از این سخنرانی‌ها در این همایش منعکس می‌شود.

اقتصاد مقاومتی با پیوند بانک و بنگاه احسان خاندوزی، مدیر دفتر مطالعات اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس

بررسی بحران‌های اقتصادی جهان نشان می‌دهد در عمده بحران‌های اقتصادی سده اخیر، در کشورهای غربی، بحران ۲۰۰۸ آمریکا و حتی بحران مالی شرق آسیا، بانک‌ها و نهادهای مالی نقش پررنگی داشته‌اند، در اقتصاد ایران نیز بخش مالی می‌تواند موجب بحران مالی را ایجاد کند. واضح است که نقش بانک‌ها در اقتصاد ایران به جهت مؤلفه پایه‌بودن بانک در اقتصاد، از دیگر نهادهای پررنگ‌تر است. وقتی بانک‌ها در اقتصاد ایران سهم بزرگی در تأمین مالی دارند، باید موارد ناخوشایندی مانند ایراداتی که در ترازنامه‌های آنها وجود دارد با حسینده‌شدن نرخ سود بانکی را مورد توجه قرار دهیم. بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط ما به دلیل نقایصی مانند به‌صرفه‌نبودن مقیاس تولید، طفیلی تسهیلات بانکی فعالیت می‌کنند اما شواهد نشان می‌دهد در نهایت با احتساب سپرده‌گذاری و اعتباری‌گیری بنگاه‌ها، بنگاه‌های بزرگ اغلب اعتبارگیرند و بنگاه‌های کوچک اعتباردهنده هستند. با توجه به ضعف‌هایی که در عملکرد شبکه بانکی وجود دارد و اعتبارسنجی‌های میدانه‌محوری که بدون اطلاع از واقعیت‌شرتک آنها با تکیه بر اسناد و آمار ارائه‌شده توسط مقامانی انجام می‌شود، همیشه خطراتی مانند عدم‌بازگشت منابع و محروم‌ماندن نیازمندان اعتبار از تخصصی منابع وجود دارد. در این شرایط امکان اینکه اوضاع شبکه بانکی به وخامت برسد، با دچار جیره‌بندی اعتباری شود وجود دارد.

رابطه‌محوری، ارتباط خود با بنگاه‌ها و گیرندگان تسهیلات را نزدیک‌تر کنند. این ارتباط نزدیک به بانک‌ها اجازه می‌دهد به بهترین وجه و با درص خطای پایین، به تأمین مالی بپردازند. در بلندمدت، این رابطه به یک بازی مکرر بین دو طرف تبدیل می‌شود که علاوه بر کاهش ریسک، فرصت مناسبی برای ورودی در فعالیت تجاری صرف و توسعه فعالیت‌های بانکی و اعتباردهی آنها خواهد بود. برای اینکه سیستم بانکی در اقتصاد کشور پشتوانه بخش مولد باشد، ابلاغ بخش‌نامه و دستورالعمل اثربخشی ندارد بلکه باید رویه کاری موجود را با شیوهای مطمئن و مورد اعتماد تغییر دهیم. به‌گونه‌ای که اقوت متفاوتی از رابطه بانک و بنگاه فعلی ایجاد شود و این دو بتوانند در کار تولید فراتر از دریافت و پرداخت تسهیلات همکاری کنند.

فقدان طبقه خرج‌کن

رشد اقتصادی را کاهش می‌دهد

سهیلا بروین، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

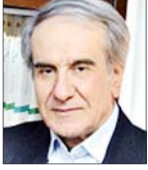
فقر، قدیمی‌ترین چالش برای رسیدن به توسعه و رشد پایدار است. براساس آخرین اطلاعات منتشرشده حساب‌های ملی، تغییرات سبب مصرفی خانوارها از

منظر رشد و توزیع درآمد در دوره سال‌های ۸۶ تا ۹۱، با احتساب سال ۸۶ به عنوان سال پایه، نشان می‌دهد اگر شاخص هزینه عمومی کالاها در سال ۸۶ را یک در نظر بگیریم، در سال ۹۱ به ۲.۲۷ تبدیل شده؛ اما اگر تورم را بگزیم، این رقم ۰.۹ درصد می‌شود؛ به عبارتی در اثر تورم تقاضای مصرفی خانوار ۲۰ درصد کاهش یافته است. این یعنی سیاست‌های قیمتی‌ای که ما مدام از آن استفاده می‌کنیم، لزوماً کارایی لازم را ندارند. تجزیه این شاخص به شهری و روستایی نشان می‌دهد در این دوره، شاخص هزینه زندگی روستاها از شهری پیشی گرفته و از یک در سال ۸۶ به ۲.۴۸ در سال ۹۱ رسیده که نشانه تورمی ۱۴۸درصدی در سبب مصرف خانوار روستایی است. دراین‌میان پرداخت یارانه نقدی تا حدی توانسته وضعیت دهک فقیر را بهبود بخشد؛ زیرا هزینه‌های آنها به‌شدت پایین است و این ۴۵ هزار تومان نقدینگی سهم درخورتوجهی از آن را پوشش می‌دهد؛ اما به نظر می‌رسد واقعیت چیز دیگری باشد. اگر به دهک اول نگاه کنیم، در این دوره، متوسط سبب‌پرست خانوار تقریباً شش سال جوان‌تر شده است. نسبت شاغلان این خانوارها هم در سال ۸۸ شش نفر به ازای هر ۱۰ نفر بوده که در سال ۹۲ به ۹ نفر رسیده است. بُعد خانوار هم از ۲.۷ نفر به ۳.۴ نفر افزایش یافته است. سهم این دهک هم در کل هزینه ۱۰ دهک، سه درصد افزایش یافته است. به نظر می‌رسد این افزایش سهم در هزینه‌ناشی از انتقال خانوارهای دهک‌های بالاتر به این دهک باشد که میانگین سنی و اشتغال و بعد خانوار افزایش پیدا کرده است؛ چراکه اکثریت دهک فقیر را سالمندان تشکیل می‌دهند و این افزایش‌ها توسط آنها انجام نشده است. در تغییرات اجتماعی روستایی نیز طبقه فقیر ۱۰ سال جوان‌تر شده‌اند. دلیل هم واضح است؛ مردم که جمله خلاصه

کنم، عدم موفقیت کشور در رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، به دلیل وابستگی سیاست به نفت است. تا این روند وجود دارد، نباید به‌دنبال دلایل فنی منابع نفتی را تقسیم کنیم، مسئولیت آن را برعهده سازمان برنامه و وزارت دارایی و بانک مرکزی می‌گذاریم. در همین‌جا فاتحه کار خوانده می‌شود. وقتی دولت بوش پدر، دولت را با کسری ۸۰۰میلیارددلاری به کلینتون تحویل داد، شعار کلینتون حذف کسری بودجه بود. الگور، معاون او، مسئول کمیته رسیدگی به این مسئله شد. او طرح بازآفرینی دولت را کلید زد. در آنجا مسئولیت وزیر بهداشت در رفع کسری بودجه به اندازه وزیر اقتصاد و وزرای دیگر بود. در ایران اگر بخواهیم وابستگی به نفت را کاهش دهیم مسئولیت همه وزرا باید یکسان باشد. حاکمیت باید بپذیرد این موضوع، موضوع کل حاکمیت است نه فقط قوه مجریه. سیاست دفاعی کشور هم باید تغییر کند. نمی‌شود هر نهادی کار خود را بکند و بعد از دولت انتقاد کند که اقتصاد مقاومتی را پیاده نمی‌کند.

باید در صادرات گاز تجدید نظر کنیم

مسعود درخشان، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

یکی از الزامات اقتصاد مقاومتی امنیت انرژی است. درحال‌حاضر تولید انرژی کشور حدود ۲.۲ میلیارد بشکه معادل نفت خام است. از این میزان، حدود ۵۵درصد نفت خام، ۴۵درصد گاز طبیعی و تنها یک‌درصد سایر انرژی‌هاست. از این میزان حدود ۱.۳ میلیارد بشکه نیز مصرف و یک میلیارد بشکه در سال هم صادر می‌کنیم. در این شرایط اگر پارس جنوبی ۲۰ سال پیش کشف نمی‌شد، اکنون صادرات نفت خام بسیار نازل بود و تا پایان برنامه ششم به صفر می‌رسید. درواقع پارس جنوبی نقش مهمی در انرژی کشور بازی می‌کند. از آن آمارها می‌توان نتیجه گرفت که اقتصاد مقاومتی، اقتصاد شانس‌ی است. یعنی اقتصاد مقاومتی کاملاً شکننده است و بدون نفت ممکن نیست. آمارهای دقیقی در مورد میزان نفت در کشور ارائه نمی‌شود یا شاید بتوان گفت شفافیت ندارد. برخی از آمارهای رسمی می‌گویند ۸۰ تا ۱۰۰ سال آینده نفت و گاز داریم، اما مطالعات ما که به کمک مطالعات مهندسان جنوب که محرم‌انه است، به دست آمده و وزارت نفت هم به آن توجهی نمی‌کند، نشان می‌دهد چیزی بیشتر از ۴۵ تا ۵۰ میلیارد بشکه در کشور باقی نیست. کارشناسان نفتی می‌گویند تولید نفت به‌سرعت کاهش می‌یابد. بنابراین در آینده صادرات نفت بسیار شکننده خواهد بود.

مطالعات دیگر نشان می‌دهد تا پایان برنامه ششم، تولید پارس جنوبی به ۸۰۰ میلیون مترمکعب در روز رسیده و بعد از آن به‌سرعت افت می‌کند و در ۱۵ سال به زیر صدمترمکعب در روز می‌رسد که اگر از کمپرسور استفاده کنیم به حدود ۴۰۰ مترمکعب افزایش می‌یابد. در این شرایط باید در صادرات تجدیدنظر داشته باشیم، زیرا در فاصله میان‌مدت و بلندمدت گازی برای صادرات نداریم. بنابراین باید صدور گاز را فراموش کنیم. به همین دلیل انتقاد قراردادهای نفتی هم بسیار نادرست است زیرا مجبور می‌شویم جریمه آن را در آینده بپردازیم.

کسترش ناموزونی منطقه‌ای در ده‌ده گذشته

حجت‌الله میرزایی، عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

ما اکنون با اقتصاد مقاومتی متغقل روبه‌رو هستیم. ممکن است به‌تدریج و با عادت‌کردن به رویه‌های نامطلوب به شرایطی دچار شویم که مقاومت را از دست دهیم اما در ظاهر انگار مقاومت می‌کنیم. مهم‌ترین شاخصی که می‌توان از آن طریق، اقتصاد مقاومتی مطلوب و نامطلوب را در اقتصاد منطقه‌ای تشخیص داد، شاخص رقابت‌پذیری منطقه‌ای است. به این ترتیب مناطق به اندازهای که رقابت‌پذیرتری می‌شوند و قدرت حفظ و انباشت جذب سرمایه انسانی و مالی و طبیعی بیشتری را به‌دست می‌آورند، مقاومت‌ر می‌شوند. باید توجه داشت مناطقی که رقابت‌پذیری خود را از دست می‌دهند، مزوی می‌شوند اما مانند بنگاه‌ها نابود نمی‌شوند. بازی رقابت‌پذیری منطقه‌ای بازی صفر و یک نیست و رقابت‌پذیری منطقه‌ای در کنار همکاری‌های منطقه‌ای معنادار می‌شود. به این معنا که سرریزهای توسعه‌یافتگی در یک منطقه می‌تواند به سایر مناطق هم‌جوار هم برسد. مقاومت‌پذیری اقتصاد در سطح ملی، چهار مؤلفه اصلی و مهم دارد. ثبات و توسعه محیط به‌ویژه در نقاط مرزی، ثبات و تداوم در سطح ملی، سرمایه اجتماعی، منابع طبیعی و زیست‌محیطی و آنچه در این میان نقش بسیار تعیین‌کننده دارد، کیفیت نهادی در سطوح ملی و منطقه‌ای است. در گذشته اگر عوامل ناموزونی منطقه‌ای، عوامل طبیعی بود، اکنون عوامل دیگری این ناموزونی را شکل داده‌اند. عواملی چون تخریب زیست‌محیطی، عوامل زمینه‌ای و فرایندهای اقتصادی و اجتماعی و آثار به‌جامانده از سیاست‌های گذشته و... را می‌توان در این میان نام برد. در واقع در شش دهه گذشته به‌تدریج ناموزونی توسعه منطقه‌ای بیشتر شد و قدرت رقابت‌پذیری مناطق کمترتوسعه‌یافته در مقابل مناطق توسعه‌یافته کاهش یافته است. عوامل نهادی، وضعیت زیست‌محیطی، نظام برنامه‌ریزی توسعه‌دهی و منطقه‌ای از مهم‌ترین عوامل ایجاد این وضعیت بودند.

بورس

مسعود نفتی شاخص

علی نیکوگفتار تحلیلگر بازارهای مالی

● شاخص کل بورس تهران در روز گذشته با ثبت رشد ۳۱۲ واحدی در دیگر توانست به کانال ۷۶هزار واحدی بازگردد و در ارتفاع ۷۶هزارو ۲۹۲ واحدی بایستند. شاخص کل هم‌روز نیز هم‌جهت با همای خود با رشد مواجه شد و ۹۱ واحد صعود کرد. رشد نمائگرهای بازار را بیش از هرچیز می‌توان مرتبط با افزایش دو روز اخیر قیمت نفت در بازارهای جهانی دانست به‌طوری‌که نزدیک‌شدن قیمت طلای سیاه به مرز ۵۰ دلار باعث شد گروه پالایشگاهی که مدتی قبل بازار را بر مهری بازار قرار مواجه شده بود، دوباره مورد اقبال قرار گرفته و نهادهای آن، که در مجموع حدود ۱۰ درصد ارزش بازار سرمایه را در اختیار دارند، به رشد قیمت و صف خرید مواجه شوند. نهادهای شیندر، شینا و شیربیز به‌عنوان نمایندگان گروه خود بیشترین تأثیرات مثبت را بر شاخص داشته و در کنار دوقلوهای سنگ‌آهنی بر عدد شاخص افزودند. در مقابل ایران خودرو به‌عنوان لیدر گروه خودرو، بیشترین سهم در کاهش نمابر کل بازار را داشت. نهادهای گروه خودرو که با وجود معاملات منفی در مدت اخیر همچنان ادعای لیدری بازار را دارند، دیروز نیز منفی معامله شدند که در این‌میان معاملات پرحجم و صف خرید نماد سرمایه‌گذاری سایپا قابل‌توجه بود. بحث کاهش مجدد دو تا سه درصدی سود بانکی و در پی آن کاهش نرخ تسهیلات بار دیگر پیرنگ شده که می‌تواند محرک خوبی برای بازار باشد. با نگاهی به صورت‌های مالی شرکت‌های بورس، می‌توان استنباط کرد که در برخی صنایع، هزینه‌های مالی بخش مهمی از درآمدها را می‌بلعد و می‌توان گفت بانک‌ها سهم بیشتری از سهام‌داران در سود شرکت‌ها دارند به‌طور مثال در گروه خودرویی برخی شرکت‌ها درحالی به زحمت یک تا دو درصد سود می‌سازند که هزینه‌های مالی‌شان چندین برابر این‌ رقم است. ازاین‌رو متناسب‌بودن هزینه‌های تأمین مالی به‌عنوان بخشی از هدف تولید محورشدن اقتصاد در راستای اجرای اقتصاد مقاومتی بسیار مهم است.

علاوه بر اصلاح نرخ سود، تغییر حدود دوسوم از مجلس‌نشینان در اوایل خرداد ماه و بهبود روابط مجلس و دولت، همچنین امید به بازگشت چند بند به لایحه بودجه در مجلس جدید از جمله مجوز افزایش سرمایه بانک‌ها و پرداخت بدهی ۳۸۰هزار میلیارد تومانی به بانک‌ها می‌تواند نویدبخش روزهای بهتری در بازار سرمایه کشور باشد.

عنوان شاخص	مقدار	تغییر
کل	۷۶۲۹۲۹۰	۳۱۲.۴۳
شاخص قیمت	۶۸۹۹۹.۲۵	۱۱۳۹.۱
شاخص کل (موزن)	۱۳۷۵۷.۷۵	۹۱.۲۵
شاخص قیمت (موزن)	۱۱۳۹۵.۴۵	۷۵.۴۵
آر.آد شناور	۸۴۶۲۵	۳۳۵.۴۳
۵۵ شرکت بزرگ	۳۵۵۶۳۵	۱۵.۶۵

ارز و طلا

فلز زردگران شد

● شرق: دیروز طلا اندکی گران شد، اما سکه‌ها در بازار داخلی با افت قیمت همراه شدند. اونس جهانی طلا در ساعت شش بعظاظهر رقم هزارو ۲۸۰ دلار را نشان می‌داد که حدود سه دلار نسبت به روز قبل افزایش داشته، اما سکه‌های تمام در بازار داخلی دیروز را با شش هزار تومان کاهش به آتسی خبر می‌دهند. به گزارش طلا به نقل از پایگاه اینترنتی وال‌استریت، بانک کردیت سویس نیز به سایر مؤسسات معتبر مالی بین‌المللی پیوسته که پیش‌بینی نسبت به قیمت جهانی طلا را افزایش داده‌اند. آیتنا سونی، تحلیلگر ارشد بانک کردیت سویس تأکید کرد روند صعودی قیمت طلا در ماه‌های آینده نیز ادامه خواهد داشت و قیمت هر اونس طلا سه تا سه ناز نخست ۲۰۱۷ میلادی به بیش از هزارو ۳۵۰ دلار خواهد رسید. به اعتقاد تحلیلگران اقتصادی، روشن‌شدن وضعیت نرخ بهره فدرال‌رزرو آمریکا، نوسانات ارزش دلار و انتشار آمارهای مهم اقتصادی آمریکا منطقه یورو و چین تأثیر زیادی بر نوسانات قیمت طلا در کوتاه‌مدت خواهد داشت.

ارز	قیمت (اونس)	تغییر
دلار آمریکا	۳۴۴۵	-۵
یورو	۳۹۰۵	-۱۵
پوند	۴۹۸۷	+۳۴
درهم	۹۳۷	-۱
طلا و سکه	قیمت	تغییر
طرح جدید	۱,۰۲۴,۵۰۰	-۷۵۵۰
طرح قدیم	۱,۰۲۳,۵۰۰	-۷۵۵۰
نیم	۵۳۱,۵۰۰	-۱۵۵۰
ربع	۲۸۵,۵۰۰	-۱۵۵۰
گرمی	۱۹۲,۵۰۰	-۱۵۵۰
گرم ۱۸ عیار	۱۰۴,۵۰۰	-۷۵۵
اونس (دلار)	۱۲۸۵.۳	+۳۳